

แนวคิดทางค่านับปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชน
ใน เขตจังหวัดภาคกลาง

นางวิชนี กระจุกงาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-064-5

008175

1725903A

EDUCATIONAL PHILOSOPHY CONCEPTS OF PRIVATE KINDERGARTEN
ADMINISTRATORS IN THE CENTRAL REGION

Mrs. Wacharee Trakoolngam

ศูนย์วิทยทรัพยากร
กองส่งเสริมงานวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Foundations of Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวคิดทางค่านปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล
เอกชนใน เขตจังหวัดภาคกลาง
ชื่อนิสิต นางวัชรีย์ ตระภูตงาม
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษัพล เมือง
ภาควิชา สारตถศึกษา
ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและ เปรียบ เทียบแนวคิดทางค่าน
ปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนใน เขตจังหวัดภาคกลาง ซึ่งแบ่ง
ออกเป็นผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดกรุง เทพมหานครและจังหวัดอื่นซึ่ง
อยู่ใน เขตภาคกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 298 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียน
อนุบาล เอกชนในจังหวัดกรุง เทพมหานคร จำนวน 252 คน ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล
เอกชนในจังหวัดอื่นซึ่งอยู่ใน เขตภาคกลาง จำนวน 46 คน ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานใน
การวิจัยครั้งนี้ว่า แนวคิดทางค่านปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชน
ใน เขตจังหวัดภาคกลางทั้งในจังหวัดกรุง เทพมหานครและจังหวัดอื่นไม่แตกต่างกัน
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสำรวจปรัชญาการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อ
สำรวจปรัชญาการศึกษา 2 กลุ่มคือ กลุ่มอนุรักษนิยม และกลุ่มเสรีนิยม แบบสำรวจ
ปรัชญาการศึกษานี้วิเคราะห์แนวคิดของปรัชญาการศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ใน 3 ค่าน คือ
จุดมุ่งหมายของการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน และการบริหารโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลได้วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลสรุป

1. แนวคิดทางค่านับปรัชญาการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนใน
เขตจังหวัดภาคกลาง มีแนวคิดทางค่านับปรัชญาการศึกษากลุ่มเสรีนิยม

การวิเคราะห์ในด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน
และการบริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนใน เขตจังหวัดภาค
กลางส่วนใหญ่มีแนวคิดในทางเดียวกันคือ ปรัชญาการศึกษากลุ่มเสรีนิยม

2. เมื่อแยกวิเคราะห์ตามกลุ่มปรัชญาการศึกษา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอนุรักษนิยม
และกลุ่มเสรีนิยม ปรากฏว่า

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานครและ
ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดอื่นใน เขตภาคกลาง มีแนวคิดทางค่านับปรัชญา
การศึกษากลุ่มอนุรักษนิยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กล่าวคือ ผู้บริหาร
โรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานครมีแนวคิดทางค่านับปรัชญาการศึกษา
อนุรักษนิยมสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดอื่นใน เขตภาคกลาง

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานครและ
ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดอื่นใน เขตภาคกลางมีแนวคิดทางค่านับปรัชญาการศึกษา
กลุ่มเสรีนิยมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล
เอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานครมีแนวคิดทางค่านับปรัชญาการศึกษา
กลุ่มเสรีนิยมสูงกว่า
ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดอื่นใน เขตภาคกลาง

3. การวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาในด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษา กระบวนการ
เรียนการสอน และการบริหารโรงเรียน พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนใน เขตจังหวัดภาคกลางที่มีแนวคิดทาง
ปรัชญาการศึกษากลุ่มอนุรักษนิยมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกด้าน
กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานครมีแนวคิดทางปรัชญา
การศึกษาอนุรักษนิยมสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดอื่นซึ่งอยู่ใน เขต
ภาคกลาง

ส่วนผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนใน เขตจังหวัดภาคกลางที่มีแนวคิด
ทางปรัชญาการศึกษา กลุ่ม เสรีนิยม นั้น ไม่มีความแตกต่างกันในด้านจุดมุ่งหมายของการ
ศึกษาและกระบวนการเรียนการสอน แต่มีความแตกต่างกันในด้านการบริหารโรงเรียน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กล่าวคือผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดกรุงเท
พมหานครมีแนวคิดในการบริหารโรงเรียน โน้มไปทางปรัชญาการศึกษา กลุ่ม เสรีนิยมมากกว่า
ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนจังหวัดอื่นซึ่งอยู่ใน เขตภาคกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Educational Philosophy Concepts of Private
Kindergarten Administrators in the Central
Region

Name Mrs. Wacharee Trakoolngam

Thesis Advisor Assistant Professor Chanita Rukspollmuang, Ph.D.

Department Foundations of Education

Academic Year 1982

ABSTRACT

Purposes of the study

The purposes of this study were to examine and compare the educational philosophy concepts of private kindergarten administrators in the Central Region, which were divided into 2 groups, those in Bangkok and other changwads,

Procedures

This research comprised a sample of 298 subjects, 252 private kindergarten administrators in Bangkok and 46 ones in other changwads. Hypothesis of this study was that their educational philosophy concepts were not different. The educational philosophy inventory was constructed to examine two educational philosophy concepts, Conservative and Liberal. Those two concepts were to be analyzed in 3 categories; that is, educational aim, learning-teaching process and administration.

Obtained data were then analyzed in terms of frequency, percentage, arithmetic means, standard deviation and t-test.

Results

1. The private kindergarten administrators in the Central Region tended to have Liberal philosophy concept. Also, when analyzed categorically, it was found that they held Liberal philosophy concept in their educational aim, learning-teaching process and administration.

2. When analyzed the Conservative and Liberal philosophy concepts successively, it was found that there were significant differences between the administrators in Bangkok and those in other *changwads* at .01 level. In other words, the administrators in Bangkok tended to be more Conservative and yet more Liberal.

3. Categorically analyzed in term of educational aim, learning-teaching process and administration, it was found that among those who held Conservative philosophy concept, there were significant differences between the administrators in Bangkok and other *changwads* in every category. Among those who held Liberal philosophy concept, there were no significant differences in educational aim and learning-teaching process. However, in administration, the administrators in Bangkok tended to be significantly more Liberal.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักรัณพล เมือง อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน เป็นอย่างยิ่ง

การวิจัยฉบับนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงด้วยดี หากไม่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย อาทิ อาจารย์เบญจมา แสงมะลิ อาจารย์ฉวีวรรณ จึงเจริญ และอาจารย์ ชมพู โปษกะบุตร ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางค่านูบาลได้กรุณาให้สัมภาษณ์และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ค่านแบบสำรวจ ได้รับความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ตุงคสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิติมา ปวีตติติก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังวร พรหมเสน อาจารย์ ดร.ศักดา ปรากฏ์ประธานพร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมร โสภณวิเศษรุ่งศ์ ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อช่วยให้แบบสำรวจมีความสมบูรณ์และถูกต้องยิ่งขึ้น

ค่านสถิติ ได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข และอาจารย์ จำเนียร สุขหลาย ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนให้คำปรึกษาต่าง ๆ ทำให้การสรุปผลการวิจัยดำเนินไปด้วยดี

นอกจากท่านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ มงคล ศรีไพรวรรณ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่กรุณาออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจให้ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อความต่าง ๆ ในหนังสือรับรองให้รัดกุมยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล เอกชนใน เขตจังหวัดภาคกลางทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ลัดดาวัลย์ เอกธพานิช อาจารย์บุญสม สมารักษ์ และครูบงกช เปล่งอรุณ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและช่วยตอบปัญหาข้อข้องใจต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสอบถาม

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่กองทะเบียนและสถิติ และสายงาน
วิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลและรายละเอียด
ต่าง ๆ เกี่ยวกับโรงเรียนอนุบาล เอกชนใน เขตจังหวัดภาคกลางทั้งหมด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ ๆ ท่านที่กล่าวนามมาแล้วข้างต้นอย่างจริงใจ
อีกครั้งหนึ่ง

วัชรีย์ ตระกูลงาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย		ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ข
กิจกรรมประกาศ		ฉ
รายการตารางประกอบ		ฐ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
	สมมุติฐานในการวิจัย	8
	ขอบเขตของการวิจัย	8
	วิธีดำเนินการวิจัย	9
	คำจำกัดความ	10
	ข้อตกลงเบื้องต้น	11
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	12
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาและปรัชญาการศึกษา	13
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
3	วิธีดำเนินการวิจัย	47
	กลุ่มตัวอย่าง	47
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50

บทที่

๓
หน้า

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
สภาพโรงเรียนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ	59
แนวคิดทางคำปรึกษาการศึกษา	73
เปรียบเทียบแนวคิดทางคำปรึกษาการศึกษา	76
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	84
สรุปผลการวิจัย	86
อภิปรายผลการวิจัย	87
ขอเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	111
ประวัติผู้เขียน	126

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเขต...	49
2	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจังหวัดอื่นใน เขตภาคกลาง จำแนกตามจังหวัด.	50
3	แสดงจำนวนแบบสำรวจที่ส่งไปและได้รับคืนมาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เขต...	55
4	แสดงจำนวนแบบสำรวจที่ส่งไปและได้รับคืนมา จังหวัดอื่นใน เขตภาค กลาง จำแนกตามจังหวัด ...	56
5	สภาพโรงเรียนในจังหวัดต่าง ๆ จำแนกตามระดับชั้น เรียน ...	60
6	สภาพโรงเรียนในจังหวัดต่าง ๆ จำแนกตามจำนวนนักเรียนระดับชั้น อนุบาล. ...	61
7	สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจในจังหวัดต่าง ๆ จำแนกตามเพศ ...	62
8	สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจในจังหวัดต่าง ๆ จำแนกตามอายุ ...	63
9	สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจในจังหวัดต่าง ๆ จำแนกตามวุฒิสูงสุด ทางการศึกษา ...	64
10	สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจในจังหวัดต่าง ๆ จำแนกตามการ เรียน วิชาพื้นฐาน การศึกษาทางค่านวิชาชีพครู..	65
11	สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจในจังหวัดต่าง ๆ จำแนกตามแรงจูงใจที่ ทำให้ เปิดโรงเรียนอนุบาล...	66
12	สถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจในจังหวัดต่าง ๆ จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงานด้านอนุบาล...	68

